

get. Man kan altsaa ikke sige til os: nu møder jeg her med en Sag for Landstinget, som dette Ting tidligere har taget Standpunkt til, og som altsaa nu kan ventes fremmet i en nær Fremtid. — Og jeg sagde ligeledes til mig selv ved at høre Tale om, at de her foreliggende Sager nu dog ere klare, at de kunne vel dog ikke være saa klare, naar den Gang, altsaa for 40 Aar siden, betydelige Mænd i de to Afdelinger af Rigsdagen ikke kunde enes om dem, og naar senere dygtige Mænd i vor Kirke have forhandlet om dem og ikke kunnet klare dem. Dette maa dog ligge i, at disse Spørgsmaal ere vanskelige at løse. Og saa kan man ikke sige til os eller selv tro, at Sagen er afgjort med, at man nu har lagt frem paa Tingets Bord et Lovforslag, som er klart i sin Affattelse, at det er givet, at derigennem er det rette truffet. — Og endelig vil jeg føje til som en tredie Betragtning af udvortes Natur, at vi nu ere ved den 16de April og paa en Tid, hvor vi ere optagne af mange andre alvorlige Arbejder paa Rigsdagen, og hvor ingen under normale Forhold kan forlange, at vi nu skulle kaste os ind i et stort Arbejde paa disse kirkelige Sager. Derfor er jeg forvisset om, at det ogsaa vil finde den højtærede Ministers Bifald, naar jeg for mit Vedkommende siger, at Landstinget er berettiget til at tage nogen Tid og noget Stade, førend denne Sag kan ventes at føres videre fra dette Tings Side.

Sagen kommer jo derhos til os ikke alene som det Lovforslag, vi nu forhandle, men der kommer et Bundt af fire Lovforslag. Jeg skal ikke paa dette Tidspunkt tage op de tre andre Lovforslag, men jeg vil dog nævne nogle Punkter. Jeg haaber, det maa være mig tilladt at gøre det, fordi mine Bemærkninger ville betegne det Standpunkt, jeg ogsaa tager til den Sag, vi her have for, og derved vil jeg kunne undgaa paa senere Trin at tage Ordet om disse Sager. Disse ere forskellige fra Menighedsraadslovforslaget derved, at de hovedsagelig samle sammen bestaaende Regler for Kirkens Ordning og dertil føje nogle enkelte ny. Jeg har allerede nogen Tvivl om, hvorvidt dette Samlingsarbejde er saa heldigt; der kan derved falde noget bort, som burde bestaa, men velan, det har sin Værdi. Naar jeg nævner de ny Punkter for det høje Ting, er det i det ene Lovforslag, om Brugen af Kirkerne, dette, at 10 Familiefædre eller 10 Personer have Lov til at bestemme, at Sognekirken skal kunne benyttes af en Præst, som de selv ønske at benytte, og det til forskellig Gerning.

Og i den anden Lov, om Valgmenighederne, er den ny Regel den, at Valgmenigheder skulle kunne dannes, uden at de behøve at skaffe sig en ny Kirke. I den tredie Lov, som er mindre indgribende, den om Kirkestyrelsen, skal jeg nævne, da disse Forhold have beskæftiget mig meget i tidligere Dage, at der foreslaas en Omordning i Styrelsesforholdet af de kjøbenhavnske Kirker, en Omordning, som jeg sætter et stort Spørgsmaalstegn ved. Det er Ordningen af den øverste Styrelse for Kirkerne i Kjøbenhavn, hvor man har bevaret de — maa jeg kalde det saa — høje Bestyrelser, nemlig Universitetet, Marineministeriet og den kommanderende General. Saa har man ført de øvrige Kirker ind under en anden høj Myndighed, nemlig Overpræsidenten og Biskoppen, og derved har man slaaet en Streg over Magistratens Overstyrelse af disse Kirker. Jeg har Tvivl om, hvorvidt dette er rigtigt. For ikke mange Aar siden blev denne Sag behandlet i en Kommission, for hvilken dette Tings afdøde Formand Gehejmerraad Liebe var Formand, og vi kom der til et andet Resultat.

Jeg nævner disse tre Punkter, fordi jeg synes, at det er Punkter, om hvilke det maa erkendes, at det er berettiget at sige, at dem bør Tinget og Rigsdagen neppe tage Standpunkt til, førend Mænd af kirkelig Karakter have haft Lejlighed til først at udtale sig derom, og det er den Grundtone, som væsentlig gaar igennem de Betragtninger, jeg ogsaa fremsætter med Hensyn til det foreliggende Lovforslag om Menighedsraad.

Dette Lovforslag gaar ud paa 2 Hovedpunkter: at skabe Menighedsraad og at give Regler for Præstevalget. Jeg takker den højtærede Minister for, at han har vist alvorlig Villie til at bringe hele denne Kirkesag under alvorlig Forhandling, og jeg erkender med ham, at det er 2 saa vigtige Punkter, at de bør kunne løses. Om dem begge er der Tvivl. Hvad Menighedsraadene angaar — jeg skal lige saa lidt som andre tidligere Talere fordybe mig meget i dem — vides det, at der er forskellige Anskuelser om, hvorvidt man skal gaa i Henseende til Alder, og paa de andre Punkter, som den ærede sidste Taler talte om, Betingelser i Retning af Betyngelse for, at vedkommende er et kirkeligt Menneske osv. Jeg tror, at der i Lovforslagets Regler ligger noget, der under alle Omstændigheder skulde rettes. Der er saaledes noget underligt i, at man har Valget i den sidste Del af Aaret og danner sine Valgsteder i den første Del af Aaret,